

Βιογραφικό σημείωμα

EMMANOYΕΛΑ ΔΟΥΣΗ

Καθηγήτρια Διεθνών Θεσμών, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κάτοχος Έδρας UNESCO για την Κλιματική Διπλωματία

Διεύθυνση: Θεμιστοκλέους 6, Αθήνα, 10678, Ελλάδα

e-mail: edoussis@pspa.uoa.gr, edoussis@gmail.com

τηλ.: +302103688945

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ, ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ & ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

- 2021 Καθηγήτρια Διεθνών Θεσμών στο αντικείμενο ‘Διεθνείς Θεσμοί: Νομική και Πολιτική Διάσταση’. Διδασκόμενα μαθήματα σε προπτυχιακούς φοιτητές: Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, Ειδικά Θέματα Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου (με ειδίκευση στο διεθνές δίκαιο περιβάλλοντος και στη διεθνή και ευρωπαϊκή κλιματική διπλωματία), Διεθνής Οργάνωση, Διεθνές Οικονομικό Δίκαιο· σε μεταπτυχιακούς φοιτητές: Προστασία του Περιβάλλοντος στις Διεθνείς Σχέσεις, International Law and Peaceful Settlement of International Disputes in Southeast Europe.
- 2020- Τακτικό μέλος της IUCN World Environmental Law Committee.
- 2019 – Συντονίστρια (Module leader) του ευρωπαϊκού προγράμματος Jean Monnet Module ‘European Climate Diplomacy’, το οποίο χρηματοδοτείται από το Erasmus+ Programme.
- 2019 – Κάτοχος Έδρας UNESCO για την Κλιματική Διπλωματία.
- 09/2019 Επισκέπτρια καθηγήτρια, Σχολή Νομικών και Πολιτικών Επιστημών, Université Aix-Marseille, Γαλλία. Διδασκαλία μαθημάτων σε μεταπτυχιακούς φοιτητές για τους Διεθνείς οργανισμούς και ανθρώπινα δικαιώματα, το δίκαιο θαλάσσιων οριοθετήσεων, την εξωτερική αρμοδιότητα της ΕΕ για το περιβάλλον, την εξέλιξη και αποτελεσματικότητα του διεθνούς δικαίου περιβάλλοντος.
- 2019 – Επιστημονικά υπεύθυνη και συντονίστρια του προγράμματος TEDx NKUA.
- 2015 – Επιστημονικά υπεύθυνη και συντονίστρια του αγγλόφωνου θερινού σχολείου Athens EU Summer School.
- 2015 – Επιστημονικά υπεύθυνη και συντονίστρια του Athens EU Model, προσομοίωση οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για φοιτητές από όλο τον κόσμο.
- 01/2018 Επισκέπτρια καθηγήτρια, Νομική Σχολή, Université Grenoble-Alpes, Γαλλία. Διδασκαλία μεταπτυχιακού μαθήματος με θέμα το δίκαιο της κλιματικής αλλαγής πριν και μετά τη Συμφωνία των Παρισίων.
- 11/2017 Επισκέπτρια ερευνήτρια, Νομική Σχολή, Université de Genève, Ελβετία.
- 2017 Επιστημονικά υπεύθυνη του ερευνητικού έργου με τίτλο «Παρατηρητήριο για την κλιματική αλλαγή στη Νοτιοανατολική Ευρώπη».

- 2016 – Μέλος της Επιτροπής της Διεθνούς Ένωσης Δικαίου για τον ρόλο του διεθνούς δικαίου στη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων (ILA Committee on the role of international law in sustainable management of natural resources).
- 2016 Επιστημονικά υπεύθυνη του ερευνητικού έργου με τίτλο «Διαμόρφωση βάσης δεδομένων διεθνούς και ευρωπαϊκής πρακτικής».
- 2016 – Διαλέξεις στο Athens Summer School (2016, 2017, 2018, 2019) για την Ευρωπαϊκή κλιματική πολιτική και διπλωματία.
- 06/2016 Εισαγωγικό μάθημα για την εξέλιξη της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης. Θερινό Σχολείο για την Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση, Ίδρυμα Καλλιόπης Κούφα (Θεσσαλονίκη, Ελλάδα).
- 11/2015 Επισκέπτρια καθηγήτρια στη Νομική Σχολή, Université Grenoble-Alpes, Γαλλία. Διδασκαλία μεταπτυχιακών μαθημάτων με θέμα τις νέες προκλήσεις του δικαίου της θάλασσας και τη διεθνή ευθύνη των διεθνών οργανισμών.
- 09/2015 – 08/2018 Συντονίστρια (Module leader) του ευρωπαϊκού προγράμματος Jean Monnet Module ‘Moving the EU Forward’, το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το Erasmus+ Programme.
- 2015 – Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
- 2014-2016 Ερευνήτρια, COST Action IS1105 NETWORK of experts on the legal aspects of MARitime SAFety and security (MARSAFENET), Working Group 4: Protection of fragile and semi-enclosed seas.
- 2014 Επισκέπτρια ερευνήτρια, European University Institute, Φλωρεντία, Ιταλία. Ερευνητικό πρόγραμμα *Transnational Environmental Governance: Alternative to Existing Global Governance*.
- 2013 – 2014 Ερευνήτρια, FP 7 Research Project SIDERI (Strengthening the International Dimension of Euro-Argo Research Infrastructure. Project coordinator: INFREMER – Institut Français de Recherche pour l’Exploration de la Mer). Hellenic National Centre for Marine Research.
- 11/2013 Επισκέπτρια καθηγήτρια, Σχολή Νομικών και Πολιτικών Επιστημών, Université de Bourgogne, Γαλλία. Διδασκαλία προπτυχιακών μαθημάτων για το δίκαιο της θάλασσας και τη διεθνή δικαιοσύνη. Συμμετοχή σε εξεταστικές επιτροπές διδακτορικών διατριβών.
- 03/2012 Επισκέπτρια καθηγήτρια, Σχολή Νομικών και Πολιτικών Επιστημών, Université de Bourgogne, Γαλλία. Διδασκαλία προπτυχιακού μαθήματος για το δίκαιο της θάλασσας και τη διεθνή ευθύνη.
- 2009 – 2014 Επίκουρη Καθηγήτρια Διεθνών Θεσμών, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, *Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών*.
- 2002 – 2009 Λέκτωρ Διεθνών Θεσμών, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, *Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών*.
- 2000 – Επιστημονικά υπεύθυνη για την προετοιμασία ομάδων φοιτητών για συμμετοχή σε προσομοιώσεις διεθνών οργάνων και οργανισμών (Jessup International Moot Court Competition 2010 & 2011, United Nations Model (MUN) στην Ελλάδα (ThessISMUN από το 2002) και το εξωτερικό (Harvard MUN, Geneva MUN, ScottMUN, OxiMUN), Rhodes MRC, Athens EU Model από το 2016, EU model in Maastricht and The Hague, κ.ά.
- 1997 – 2001 Ειδική Επιστήμων (ΠΔ 407/80), Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, *Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών*.

1997 – 1999 Εμπειρογνώμων, πρόγραμμα *Ecos-Ouverture* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG XVI & I).

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1993 – 1998 Διδακτορικό Δίπλωμα. Τίτλος διατριβής: «Το έννομο συμφέρον στη νομολογία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης».
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

1991 – 1992 Μεταπτυχιακό δίπλωμα (D.E.A. Diplôme d'Études Approfondies) στο Δίκαιο Περιβάλλοντος
Πανεπιστήμιο του Παρισιού I (Université Paris I, Panthéon-Sorbonne).

1989 – 1990 Μεταπτυχιακό δίπλωμα (D.E.A. Diplôme d'Études Approfondies) στο Διεθνές Δίκαιο και τους Διεθνείς Οργανισμούς
Πανεπιστήμιο του Παρισιού I (Université Paris I, Panthéon-Sorbonne).

1984 – 1988 Πτυχίο Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

2019 – Μέλος συντονιστικής επιτροπής, Κέντρο Αριστείας για την Προσαρμογή και τον Μετριασμό της Κλιματικής Αλλαγής, *Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.*

2019 – Εκπρόσωπος Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστήμων στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας, *Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.*

2018 – Διευθύντρια, Μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης “Southeast European Studies: Politics, History and Economics”, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, *Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.*

2018 – 2020 Διευθύντρια, Τομέας Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, *Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.*

2017 – Μέλος του ΔΣ του Ελληνικού κλάδου της Ένωσης Διεθνούς Δικαίου (International Law Association).

2017 – Ταμίας και Μέλος του ΔΣ της Ελληνικής Εταιρείας Διεθνούς Δικαίου & Διεθνών Σχέσεων.

2015 – Διευθύντρια, Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, *Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.*

2009 Μέλος και συντονίστρια της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (OMEA) του Τμήματος ΠΕΔΔ.

1999 – 2001 Συντονίστρια, Αναδιοργάνωση του μεταπτυχιακού προγράμματος των Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σπουδών μέσω του ευρωπαϊκού προγράμματος ΕΠΕΑΕΚ, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, *Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.*

ΑΛΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

2020-	Τακτικό μέλος, Εθνική Επιτροπή για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή.
2019 –	Αναπληρωματικό μέλος της Ομάδας Horizon για την Προσαρμογή στο Κλίμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Mission Board Horizon Europe – Mission for Adaptation to Climate Change, including Societal Transformation).
2019-	Ειδική Σύμβουλος του ΕΛΙΑΜΕΠ για θέματα βιώσιμης ανάπτυξης και κλιματικής αλλαγής.
1997 – 1999	Εμπειρογνώμων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του προγράμματος Ecos-Ouverture (Βρυξέλλες, Παρίσι και Βουδαπέστη). Αξιολόγηση έργων, συντονισμός συναντήσεων με τους επικεφαλής των έργων, οργάνωση συνεδρίων, επιμέλεια κειμένων εργασίας.
1994 – 1996	Σύμβουλος, Υπουργείο Αιγαίου.
1994	Επιστημονική συνεργάτις, Ερευνητικό πρόγραμμα «Αιγαίο Αρχιπέλαγος», Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
1993 – 1994	Βοηθός Ερευνήτρια, MKO International Scientific Council for Island Development (INSULA) (Παρίσι, Γαλλία). Προετοιμασία προτάσεων και συμμετοχή στο συντονισμό έργων σε μικρά νησιωτικά κράτη, οργάνωση συνεδρίων, συμμετοχή σε συνέδρια και στη Γενική Συνέλευση της UNESCO.
1992 – 1993	Πρακτική άσκηση, Διεύθυνση οικολογικών επιστημών, UNESCO (Παρίσι, Γαλλία). Συμμετοχή σε ομάδα εργασίας που προετοίμασε τον κανονισμό για το νομικό καθεστώς των ειδικά προστατευόμενων περιοχών (biosphere reserves).

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Μονογραφίες:

1. *Διεθνές Δίκαιο και Διπλωματία της Κλιματικής Αλλαγής*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2020, 240 σελ.
2. *Κλιματική αλλαγή*, Εκδ. Παπαδόπουλος, Αθήνα, 2017, 125 σελ.
3. *Η περιβαλλοντική διακυβέρνηση σε κρίση*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2014, 350 σελ.
4. *ΟΗΕ: Διεθνής ευθύνη και ειρηνευτικές επιχειρήσεις*, Εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2008, 312 σελ.
5. *Η κοινοτική πολιτική περιβάλλοντος και η επίδρασή της στην περίπτωση της Ελλάδας*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2001, 101 σελ.
6. *Το έννομο συμφέρον στη νομολογία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης. Κλασικές εφαρμογές και νέες τάσεις*, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1998.

Βιβλία με άλλους συγγραφείς:

1. *Το Δίκαιο της Ευθύνης των Κρατών για Διεθνείς Αδικοπραξίες* (σε συνεργασία με τον Καθ. Κ. Οικονομίδη), Εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2007.
2. *Το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο. Επικράτηση της ηθική ή εξισορρόπηση της ισχύος;* (σε συνεργασία με τον Δρ. Α. Παπατόλια), Εκδ. Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη, 2004.
3. *Η κοινοτική πολιτική περιβάλλοντος και η επίδρασή της στην περίπτωση της Ελλάδας*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2001, 101 σελ.
4. *Το Διεθνές Δικαστήριο των Ηνωμένων Εθνών. Σύνοψη νομολογία 1980-2000* (σε συνεργασία με την Καθ. Χ. Δίπλα), Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 2001.
5. *Το έννομο συμφέρον στη νομολογία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης. Κλασικές εφαρμογές και νέες τάσεις*, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1998.

Επιμέλεια συλλογικών τόμων:

1. *Enjeux et perspectives : droit international, droit de la mer, droits de l'homme, Liber Amicorum Haritini Dipla* (συνεπιμέλεια με L. Boisson de Chazournes, G. Andreone, A. Zervaki), Pedone, Paris, 2020.
2. *Εξήντα χρόνια από την ίδρυση των Ηνωμένων Εθνών: Ειρήνη, ανθρώπινα δικαιώματα, βιώσιμη ανάπτυξη, θεσμική μεταρρύθμιση* (συνεπιμέλεια με την Καθ. Χ. Δίπλα), Εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2007.

Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές και κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους:

1. « Le sort imparable des Zones Economiques Exclusives en Méditerranée : beaucoup de bruit pour rien ? », in M.-P. Lafranchi et R. Mehdi (dir.), *La gouvernance internationale de la mer Méditerranée. Questions et évolutions contemporaines*, éd. Pedone, Paris, 2021, σελ. 41-51.
2. «Παγκόσμια περιβαλλοντική διακυβέρνηση: παλαιές και νέες προκλήσεις», στο συλλογικό τόμο: Α. Γκόφας, Γ. Ευαγγελόπουλος, Μ. Κοπά, *Ένας Αιώνας Διεθνών Σχέσεων*, εκδ. Πεδίο, Αθήνα, 2020 σς. 441-448.
3. “Vers un pacte mondial pour l’environnement : Réflexions sur l’efficacité du droit international de l’environnement”, in *Enjeux et perspectives : droit international, droit de la mer, droits de l'homme, Liber Amicorum Haritini Dipla* (L. Boisson de Chazournes, Emm. Doussis, G. Andreone, A. Zervaki), Pedone, Paris, 2020, σελ. 477-486.
4. «Η εξωτερική δράση της ΕΕ για το περιβάλλον και το παράδειγμα της κλιματικής αλλαγής», στο Μπλαβούκος Σ., Μπουραντώνης Δ. και Τσάκωνας Π. (επιμ.) *Εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ*, Εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2020, σελ. 303-320.
5. “Nuances de gris : les conditionnalités du FMI et les droits de l'homme”, in Titi C. (dir.), *Droits de l'homme et droit international économique*, Bruylant, Bruxelles, 2019, σελ. 341-362.
6. “L’europée de la baie de Piran”, *Annuaire de Droit de la Mer 2018*, tome XXIII, 2019, σελ. 155-178.
7. “The Work of the International Monetary Fund and Its Possible Relevance to Global Ocean Governance”, in Attard D.J., Fitzmaurice M. and Ntovas A.X.M. (eds.) *The IMLI Treatise On Global Ocean Governance. Volume II: UN Specialized Agencies and Global Ocean Governance*, Oxford University Press, Oxford, 2018, σελ. 121-135.
8. «Οργάνωση και λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης», στο Μαραβέγιας Ν. και Σακελλαρόπουλος Θ. (επιμ.) *Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ενοποίηση. Η ιστορία μιας πολυκύμαντης σχέσης*, Εκδ. Διόνικος, Αθήνα, 2018, σελ. 11-38.
9. «Η περιβαλλοντική διακυβέρνηση στα Ηνωμένα Έθνη: Το παράδειγμα της κλιματικής αλλαγής», στο Δίπλα Χ. (επιμ.) *Τα Ηνωμένα Έθνη και οι νέες προκλήσεις στο διεθνές στερέωμα*, Εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2018, σελ. 163-182.
10. “Does International Environmental Law Matter in Sustainable Development?”, *Yearbook of International Environmental Law*, Vol. 28, 2017, σελ. 1-12.
11. “Marine Scientific Research”, in Andreonne G. (ed.) *The future of the Law of the Sea. Bridging Gaps between national, individual and common interests*, MARSAFENET, Springer, 2017, σελ. 87-104.
12. «Θαλάσσια επιστημονική έρευνα στη Μεσόγειο», στο *Το δίκαιο της θάλασσας στη Μεσόγειο*, Εκδ. Ευρωπαϊκού Κέντρου Δημοσίου Δικαίου, Αθήνα, 2017, σελ. 53-63.
13. «Η διεθνής ευθύνη των κρατών», στο Αντωνόπουλος Κ. Και Μαγκλιβέρας Κ. (επιμ.) *Το Δίκαιο της Διεθνούς Κοινωνίας*, 3^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2017, σελ. 455-484.
14. «Η διεθνής ευθύνη των διεθνών οργανισμών», στο Αντωνόπουλος Κ. Και Μαγκλιβέρας Κ. (επιμ.) *Το Δίκαιο της Διεθνούς Κοινωνίας*, 3^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2017, σελ. 485-504.
15. “Reconsidering the Marine Scientific Research in the Adriatic and Ionian Seas: Taking Stock and Looking Ahead”, in Caligiuri A. (ed.), *Governance of the Adriatic and Ionian Marine Space*, Editoriale Scientifica, Milano, 2016, σελ. 107-118.
16. «Πολυμερής διπλωματία», στο Ντόκος Θ. (επιμ.) *Λευκή Βίβλος για την Ελληνική Εξωτερική Πολιτική, Άμυνα και Ασφάλεια*, Εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2016, σελ. 241-246.

17. «Η ευθύνη προστασίας πληθυσμών: Νεωτεरिकές όψεις και πρακτικές εφαρμογής», στο Μεταξάς Α.Ι.Δ. (επιμ.) *Πολιτική Επιστήμη*, τομ. VII: Διεθνείς Σχέσεις. Συσχετισμοί και Διεξαρτήσεις, Εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2016, σελ. 197-214.
18. «Η ευρωπαϊκή περιβαλλοντική πολιτική και η προστασία του περιβάλλοντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση», στο Μαραβέγιας Ν. (επιμ.) *Ευρωπαϊκή Ένωση: Δημιουργία, εξέλιξη, προοπτικές*, Εκδ. Κριτική, Αθήνα, 2016, σελ. 385-402.
19. «Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το διεθνές δίκαιο περιβάλλοντος: Παρακολούθηση, συμπόρευση ή καθοδήγηση;» στον *Τιμητικό Τόμο για τον Καθηγητή Παναγιώτη Κανελλόπουλο*, Παν. Πειραιώς, Εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2015, σελ. 139-159.
20. “Revisiting the Responsibility of International Organizations: Taking Stock and Looking Forward”, in Skouteris T. and Vagias M. (eds.) *International Organizations and the Protection of Human Rights: Essays in honor of Professor Paroula Naskou-Perraki*, Themis publications, Athens, 2014, σελ. 47-62.
21. “Sauver les baleines contre les baleiniers : Coup de projecteur sur l’arrêt de la CIJ du 31 mars 2014”, *Annuaire de Droit de la Mer 2013*, tome XVIII, 2014, σελ. 175-198.
22. “L’organisation politique à vocation universelle dans l’œuvre de Georges Scelle : théorie et applications”, in Apostolidis C. & Tourard H. (eds.) *Actualité de Georges Scelle*, éd. Universitaires de Dijon, Dijon, 2013, σελ. 133-147.
23. «Ο εξευρωπαϊσμός της ελληνικής περιβαλλοντικής πολιτικής», στο Μαραβέγιας Ν. (επιμ.) *Εξευρωπαϊσμός στο Μεσογειακό χώρο*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2013, σελ. 297-326.
24. «Ζητήματα κρατικής ευθύνης από την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974», στο Παπαπολυβίου Π., Συρίγος Α. και Χατζηβασιλείου Ε. (επιμ.) *Το Κυπριακό και το διεθνές σύστημα, 1945-1974: Αναζητώντας θέση*, Εκδ. Πατάκης, Αθήνα, 2013, σελ. 289-303.
25. «Το διεθνές σύστημα προστασίας του περιβάλλοντος», στο Κόντης Α. και Τσαρδανίδης Χ. (επιμ.) *Διεθνής Πολιτική Οικονομία: Θεωρία, Δομή και Προκλήσεις της Παγκόσμιας Οικονομίας*, β’ έκδοση επαυξημένη και βελτιωμένη, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2012, σελ. 871-896.
26. “The Europeanisation of the Greek Environmental Policy: Between Ambition and Ambivalence”, *Revista de Estudios Europeos*, n. 58, Julio-Diciembre 2011, σελ. 47-66.
27. “Το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και οι ειρηνευτικές επιχειρήσεις των Ηνωμένων Εθνών”, στο Κούφα Κ. (επιμ.) *Πρώτο εκπαιδευτικό σεμινάριο για τη διάδοση και την εφαρμογή του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου*, Εκδ. Σφακιανάκη, Θεσσαλονίκη, 2011, σελ. 115-156.
28. «Η προστασία του περιβάλλοντος στην πρόσφατη νομολογία του Διεθνούς Δικαστηρίου των Ηνωμένων Εθνών: η απόφαση Pulp Mills (20 Απριλίου 2010)», στον *Τιμητικό τόμο για τον καθηγητή Θ. Παναγόπουλο*, Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2011, σελ. 1013-1038.
29. “La protection de l’environnement dans la jurisprudence récente de la Cour Internationale de Justice : à propos de l’arrêt des Usines de pâte à papier sur le fleuve Uruguay (20 avril 2010)”, *Revue Hellénique de Droit International*, 2011, n. 2, σελ. 661-688.
30. “Seal the Deal: μια νέα προσέγγιση για την κλιματική αλλαγή”, στο Ντάλης Σ. (επιμ.) *Από τον Μπους στον Ομπάμα. Η διεθνής πολιτική σε ένα κόσμο που αλλάζει*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2010, σελ. 240-256.
31. “Le principe d’intégration”, in Billet P., Durosseau M., Martin G. And Trinquelle I. (dir.), *Droit de l’environnement et protection de la santé*, Société française pour le droit de l’environnement, collection: logiques juridiques, éd. L’Harmattan, Paris, 2009, σελ. 255-260.
32. “Οι διεθνείς ρυθμίσεις για την προστασία του περιβάλλοντος: χαρακτηριστικά, αδυναμίες και νέες τάσεις”, στο Βασιλόπουλος Ι. (επιμ.) *Η συμβολή της νομολογίας στην εξέλιξη του δικαίου περιβάλλοντος – Βιώσιμη ανάπτυξη*, Εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2009, σελ. 121-132.
33. “L’évolution du système de Barcelone: Le protocole sur la gestion intégrée des zones côtières de la Méditerranée”, *Annuaire du droit de la mer 2008*, tome XIII, 2009, σελ. 371-386.

34. “*Quis custodiet ipsos custodies? Ζητήματα ευθύνης των διεθνών οργανισμών στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια*”, στο Περράκης Σ. (επιμ.) *Διεθνείς Οργανισμοί: Νομικές και πολιτικές όψεις*, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 2008, σελ. 33-64.
35. “*Η συνεισφορά των Ηνωμένων Εθνών στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος*”, στο Δίπλα Χ. και Δούση Ε. (επιμ.), *Εξήντα χρόνια από την ίδρυση των Ηνωμένων Εθνών: Ειρήνη, ανθρώπινα δικαιώματα, βιώσιμη ανάπτυξη, θεσμική μεταρρύθμιση*, Εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2007, σελ. 215-233.
36. “*Η έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης*”, στο Μαραβέγιας Ν. και Τσινισιζέλης Μ. (επιμ.) *Νέα Ευρωπαϊκή Ένωση: Οργάνωση και Πολιτικές, 50 χρόνια*, Εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα, 2007, σελ. 214-240.
37. «*Το θεσμικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*», στο συλλογικό τόμο: Ν. Μαραβέγιας – Θ. Σακελλαρόπουλος (επιμ.), *Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Ελλάδα – Οικονομία, Κοινωνία, Πολιτικές*, εκδ. Διόνικος, Αθήνα, 2007, σελ. 18-46.
38. “*Environmental Protection of the Black Sea: A Legal Perspective*”, *Southeast European and Black Sea Studies*, Vol. 6, Iss. 3, 2006, σελ. 355-369.
39. “*Η Αφρικανική Ένωση: Μια νέα ευκαιρία για την Αφρικανική ήπειρο ή ένα ακόμη αποτυχημένο πείραμα;*” (με τον Π. Ναβροζίδη), *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 23, 2004, σελ. 138-164.
40. “*Η προστασία του θαλασσιού περιβάλλοντος στο Αιγαίο πέλαγος και τη Μαύρη Θάλασσα υπό το πρίσμα της Σύμβασης για το δίκαιο της θάλασσας*”, στο Δίπλα Χ. και Ροζάκης Χ. (επιμ.) *Το δίκαιο της θάλασσας και η εφαρμογή του στην Ελλάδα*, Εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2004, σελ. 295-313.
41. “*Iles, îlots, rochers et hauts-fonds découvrants*”, in *Le processus de délimitation maritime, Etude d'un cas fictif*, INDEMER, Pedone, Paris, 2004, σελ. 134-166.
42. “*L'accord du 17 février 2003 entre Chypre et l'Égypte sur la délimitation de leurs zones économiques exclusives : bref commentaire*”, *Annuaire du droit de la mer 2004*, tome IX, 2005, σελ. 143-155.
43. “*Cultural Landscapes: A Model for Integrated Management*” (with A. Zervaki), in Deffner A., Konstadakopoulos D. and Psycharis Y. (eds.), *Culture and Regional Economic Development in Europe: Cultural, Political and Social Perspectives*, University of Thessaly Press, Volos, 2003, σελ. 459-470.
44. “*La protection du milieu marin en mer Egée*”, *Annuaire du droit de la mer*, tome VI, 2001, p. 9-45
45. “*Intérêt juridique et intervention devant la Cour Internationale de Justice*”, *Revue Générale de Droit International Public*, 2001, τχ. 1, σελ. 55-91.
46. “*Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ένα βήμα προς την πολιτική ένωση;*”, στο Ντάλης Σ. (επιμ.) *Από το Άμστερνταμ στη Νίκαια: η Ευρώπη και η Ελλάδα στη νέα εποχή*, Εκδ. Κριτική, Αθήνα, 2001, σελ. 254-260.
47. «*Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Προς μία συνταγματική προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;*», *Επετηρίδα ΕΛΙΑΜΕΠ*, 2001, σελ. 253-259.
48. “*L'intérêt juridique comme condition de l'intervention devant la Cour Internationale de Justice*”, *Revue Hellénique de Droit International*, 1999, n. 52, σελ. 281-320.

Βιβλιοκρισίες σε ακαδημαϊκά περιοδικά:

1. M.-C. Cordonier Segger & H.E. Judge C.G. Weeramantry (eds.) *Sustainable Development Principles in the Decisions of International Courts and Tribunals 1992-2012*, Routledge, London and New York, 2017, 883 ps., στο *Yearbook of International Environmental Law*, 2020, σελ. 1-3.
2. Σ. Ντάλης, *Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η πολυμερής διαχείριση της παγκοσμιοποίησης*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2013, 360 σελ., στο *Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, τόμ. 32, 2014, σελ. 222-226.
3. P. Koutrakos, *EU International Relations Law*, Hart Publishing, Oxford and Portland, Oregon, 2006, 542 ps, στην *Επιθεώρηση Διεθνούς και ευρωπαϊκής πολιτικής*, τχ. 4, 2007, σελ. 310-315.
4. L. Kramer (ed.) *European Environmental Law*, The International Library of Environmental Law and Policy, Ashgate, Dartmouth, 2003, 508 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ. 59, τχ. 1, 2006.

5. H. Dipla, *La Cour Internationale de Justice, Tome I: sa place dans le système judiciaire international et sa contribution au droit de la mer*, éd. Ant.N.Sakkoulas, Athènes, 2003, 448 ps., στο *Annuaire du droit de la mer*, 2004, σελ. 805-808.
6. F.R. Pfetsch, *La politique internationale*, Bruylant, Bruxelles, 2000, 374 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ. 55, τχ. 2, 2002, σελ. 636-638.
7. S. Sewall & C. Kaysen (eds.) *The United States and the International Criminal Court, National Security and International Law*, American Academy of Arts and Sciences, Rowman & Littlefield Publishers, New York, 2000, 266 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ. 55, τχ. 2, 2002, σελ. 633-635.
8. C. Dominicé, *L'ordre juridique international entre tradition et innovation*, Recueil d'études, Publications de l'Institut Universitaire de Hautes Etudes Internationales, PUF, Paris, 1997, 536 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ.54, τχ. 1, 2001, σελ. 365-367.
9. Γ. Παπαδημητρίου, *Υπερεθνικές και πολιτειακές αρχές στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Προς αναζήτηση μιας νέας θεσμικής ταυτότητας*, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1999, 40 σελ., και Δ. Τσάτσος, *Επίμαχες έννοιες της ευρωπαϊκής ενωσιακής τάξης. Μεθοδολογική ερμηνεία των ευρωπαϊκών ενωσιακών θεσμών*, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1997, 88 σελ., στο *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 18, Νοέμβριος 2007, σελ. 157-161.
10. J. Beer-Gabel & B. Labat, *La protection internationale de la faune et de la flore sauvages*, Ed. de l'Université de Bruxelles, Bruylant, Bruxelles, 1999, 268 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ. 52, τχ. 2, 1999, σελ. 651-652.
11. J.-Y. Carlier et autres (dir.), *Qu'est-ce qu'un réfugié ?*, Bruylant, Bruxelles, 1998, 860 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ. 52, τχ. 1, 1999, σελ. 275-276.
12. J. Moussé, *Le contentieux des organisations internationales et de l'Union Européenne*, Bruylant, Bruxelles, 1997, 828 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ. 50, τχ. 2, 1997, σελ. 751-753.
13. O. Corten & P. Klein, *Droit d'ingérence ou obligation de réaction?*, 2e éd., Editions de l'Université de Bruxelles, Bruylant, Bruxelles, 1996, 309 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ. 50, τχ. 1, 1997, σελ. 323-325.

Δημοσίευση αποτελεσμάτων έρευνας

«Δίκαιη μετάβαση στη μεταλινιτική εποχή», ΔιαΝΕΟσις, Νοέμβριος 2020, <https://www.dianeosis.org/research/dikaii-metavasi-sti-metalignitiki-epoxi/>.

Επιμέλεια ειδικού αφιερώματος:

Κλιματική αλλαγή: Ένας χρόνος μετά το Παρίσι στην Επιθεώρηση Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Πολιτικής, τχ. 39, Εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα, 2017. Επιμέλεια 8 άρθρων και συγγραφή εισαγωγικού άρθρου με τίτλο «Η νέα Συμφωνία για την κλιματική αλλαγή: προκλήσεις και προοπτικές», σελ. 79-86.

Λοιπές δημοσιεύσεις:

1. «Δίκαιη μετάβαση: από τη θεωρία στην πράξη», ΔιαΝΕΟσις, Ιούλιος 2020, <https://www.dianeosis.org/2020/08/dikaii-metavasi-apo-ti-theoria-stin-praksi/>.
2. «Η διεθνής δράση της ΕΕ για την κλιματική αλλαγή», στο *Κλιματική αλλαγή: Το μεγάλο διακύβευμα*, Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής, Ιούνιος 2019.
3. *Οι τουρκικές αμφισβητήσεις στο Αιγαίο: νομικές και πολιτικές πτυχές*, Σειρά: Θέματα πολιτικής και άμυνας, Ινστιτούτο Αμυντικών Αναλύσεων, Αθήνα, 2001, 40 σελ.

Στον Τύπο:

1. «Κλιματική αλλαγή και πανδημία: δύο όψεις του ίδιου νομίσματος», *ΤΑ ΝΕΑ*, 9.1.2021.
2. «Η πανδημία ως γίνε μια ευκαιρία για πράσινη στροφή», *Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ*, 07/06/2020.
3. «Κλιματική αλλαγή: Ποιος θα ηγηθεί της προσπάθειας;», *ΤΑ ΝΕΑ*, 24/09/2019.
4. «Η Διάσκεψη της Στοκχόλμης. Το μεγάλο βήμα για τη συγκρότηση διεθνούς συνεργασίας σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος από τον ΟΗΕ», *Η Καθημερινή της Κυριακής*, 7/04/2019.

5. «Η ίδρυση της οργάνωσης Greenpeace. Μια πρωτοβουλία λίγων ατόμων οδηγεί στη δημιουργία ενός από τα πιο αντισυμβατικά περιβαλλοντικά κινήματα», *Η Καθημερινή της Κυριακής*, 23/12/2018.
6. «Η οικολογική καταστροφή στη Σάντα Μπάρμπαρα και η περιβαλλοντική επανάσταση», *Η Καθημερινή της Κυριακής*, 14/01/2018.
7. «Η κλιματική διπλωματία πριν και μετά τον Τραμπ», *ΤΑ ΝΕΑ*, 20/08/2017.
8. «Η κλιματική αλλαγή είναι θέμα που αγγίζει τη ζωή όλων μας», συνέντευξη στο *frapress.gr*, 20/03/2017.
9. «Κλιματική αλλαγή: Γιατί το Reykjavik και όχι η Αθήνα», συνέντευξη στο *greeklish info*, 21/02/2017.
10. «Η ίδρυση του ΟΗΕ το 1945. Η πολιτική οργάνωση της διεθνούς κοινωνίας μετά τον πόλεμο», *Η Καθημερινή της Κυριακής*, 19/06/2011.
11. «Πρώτο βήμα για την ειρήνη στον κόσμο. Η ίδρυση της Κοινωνίας των Εθνών, μέσα από τις στάχτες του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, έθεσε τα θεμέλια της διεθνούς συνεργασίας», *Η Καθημερινή της Κυριακής*, 25/10/2009.

ΜΕΛΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ & ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

International Law Association (ILA) Committee on the Role of International Law in Sustainable Management of Natural Resources

European Society of International Law

French Society of International Law

Membre associé Centre de recherche et d'étude en droit et en science politique (CREDESPO – Dijon)

Ελληνική Εταιρία Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων

Ελληνική Εταιρία Δικαίου του Περιβάλλοντος

Μέλος Συμβουλευτικής Επιτροπής του ΕΛΙΑΜΕΠ

Μέλος Συμβουλευτικής Επιτροπής του The Green Tank

Μέλος IUCN World Environmental Law Committee

Μέλος της επιστημονικής επιτροπής του περιοδικού *Environnement Yearbook of International and European Law*

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ημ/νία	Τίτλος έργου	Χρηματοδότηση	Θέση	Περιγραφή δράσης
09/2019 – 08/2022	Jean Monnet Module 'European Climate Diplomacy'	Erasmus+ Programme of the EU	Leader	Δράσεις: Νέο μάθημα για την Ευρωπαϊκή Κλιματική Διπλωματία, Προσομοίωση του οργάνου χάραξης πολιτικής της διεθνούς κλιματικής διακυβέρνησης (Conference of the Parties UNFCCC), Σεμινάρια για ευρωπαϊκούς θεσμούς και την κλιματική αλλαγή για καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
09/2019-12/2019	Κλιματική διπλωματία και αποτελεσματικότητα των διεθνών περιβαλλοντικών ρυθμίσεων	Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, ΕΚΠΑ	Επιστημονικά υπεύθυνη	Διοργάνωση διεθνούς σεμιναρίου για νομικούς δείκτες της αποτελεσματικότητας των διεθνών περιβαλλοντικών ρυθμίσεων.

2018	Επενδύσεις και προστασία του περιβάλλοντος στη Νοτιοανατολική Ευρώπη	ΕΚΠΑ Πρόγραμμα Καποδίστριας	Επιστημονικά υπεύθυνη	...
2017	Παρατηρητήριο για την κλιματική αλλαγή στη Νοτιοανατολική Ευρώπη	Ερευνητικό πρόγραμμα Καποδίστριας, ΕΚΠΑ	Επιστημονικά υπεύθυνη	Ανάλυση των επιδόσεων των κρατών της ΝΑ Ευρώπης σε σχέση με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και του εξορθολογισμού της ενεργειακής αποδοτικότητάς τους, καθώς και τη διαμόρφωση του εθνικού νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου ως αποτέλεσμα της επιρροής της ευρωπαϊκής πολιτικής και των στόχων 20-20-20, μεταξύ 2002 και 2016.
2016	Διαμόρφωση βάσης δεδομένων διεθνούς και ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πρακτικής	Ερευνητικό πρόγραμμα Καποδίστριας, ΕΚΠΑ	Επιστημονικά υπεύθυνη	Καταγραφή των σημαντικότερων αποφάσεων των Διασκέψεων των Συμβαλλομένων Μερών (COPs) των οικουμενικών και περιφερειακών περιβαλλοντικών συμβάσεων που έχει εγκρίνει/ υιοθετήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Δημιουργία διαδικτυακού τύπου: www.envcops.eu
09/2015 – 08/2018	Jean Monnet Module ‘Moving the EU Forward’	Erasmus+ Programme of the EU	Leader	Δράσεις: Προσομοιώσεις ευρωπαϊκών οργάνων, Θερινό σχολείο για σύγχρονα ευρωπαϊκά ζητήματα, Σεμινάρια μεθοδολογίας υποψηφίων διδακτόρων.
2014 - 2016	COST Action IS1105 NETWORK of experts on the legal aspects of MARitime SAFety and security (MARSAFENET)	Ευρωπαϊκή Ένωση	Μέλος της ερευνητικής ομάδας	Συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας 4 για την προστασία των ευαίσθητων και ημίκλειστων θαλάσσιων.
2013 - 2014	FP 7 SIDERI Strengthening the International Dimension of Euro-Argo Research Infrastructure	Ευρωπαϊκή Ένωση - ΕΛΚΕΘΕ	Μέλος της ερευνητικής ομάδας	Σύνταξη κειμένου για το θεσμικό πλαίσιο διεξαγωγής θαλάσσιας επιστημονικής έρευνας στην Ανατολική Μεσόγειο.

ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ

Ολοκληρωμένες:

1. Αβράμη Λυδία (2015). *Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κλιματική αλλαγή: Η συμμόρφωση ως παράγοντας διαμόρφωσης αποτελεσματικών εθνικών πολιτικών*. Βαθμός: Άριστα.
2. Σοφίτης Βασίλειος. *Εμφύλιες διαμάχες και Ηνωμένα Έθνη: Μια ποιοτική και ποσοτική ανάλυση της απόδοσης των ολοκληρωμένων ειρηνευτικών επιχειρήσεων*. Βαθμός: Άριστα.

Σε εξέλιξη:

1. Δικαίος Γιώργος. *Normative without power: Internal and external EU climate diplomacy towards the International Maritime Organization and the International Civil Aviation Organization.*
2. Καμινιάρης-Κοντόσταυλος Όθων-Αλέξανδρος. *The impact of the EU climate change policy to its neighborhood: State socialization and norm diffusion.*
3. Βασιλειάδου Νάντια. *Κλιματική κρίση και περιβαλλοντική πολιτική της ΕΕ στα ευρωπαϊκά ΜΜΕ.*
4. Βαλλιάνος Ίων. *Do the EU fundamental values still matter? The case of the Common Fisheries Policies.*
5. Dabanovic Nikoletta. *Implementing the EU climate policy: from mitigation to just transition.*

Συνεπίβλεψη:

1. Lekaj Elba. *State responsibility and civil liability in international, European and national law for damages caused to the environment related to sea oil and gas production.*
2. Rébé Nathalie. *Les mutations contemporaines du concept de guerre juste.*

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ

---

1. Sophe Cuenot (2020), *Entitlement to the Continental Shelf beyond 200 miles*, Νομική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ.
2. Δεύτου Μαριλίζα (2019). *Exporting the European Convention on Human Rights*, Νομική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ.
3. Φανάκη Αγγελική (2018). *Η παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας στην περίπτωση φυσικών καταστροφών στο διεθνές δίκαιο*, Νομική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ.
4. Abi Tayeh Cécile (2018). *Le droit international et les personnes déplacées*, Νομική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ.
5. Κύβελος Αλέξανδρος (2018). *Η παγκοσμιοποίηση μετά την 11.09.2001: Από την ήπια στην σκληρή παγκοσμιοποίηση.*
6. Μανώλης Ιωάννης (2017). *Η επιρροή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Εθνική Πολιτική Περιβάλλοντος: Θεσμικοί μετασχηματισμοί, διοικητικές επιπτώσεις και έλλειμμα εφαρμογής*, Τμήμα ΠΕΔΔ, ΕΚΠΑ.
7. Leclere Alexandra (2016). *L'homosexualité et la constitution de la famille: situations française et européenne*, Université de Bourgogne (rapporteur et membre du jury).
8. Garompolo Devidal Mélinna (2013). *Droit international public et action humanitaire: deux acteurs de la protection des droits de l'enfant*, Université de Bourgogne (rapporteur et membre du jury).
9. Hamza Cherief (2012). *Le statut juridique du mercenaire en droit international public*, Université de Bourgogne (rapporteur).
10. Τζατζάκη Βασιλική-Μαρία (2012). *Το νερό ως οικονομικό αγαθό στο δημόσιο διεθνές δίκαιο: επιπτώσεις στο περιβάλλον και τα ανθρώπινα δικαιώματα*, Νομική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ.
11. Παπαναστασόπουλος Νικόλαος (2011). *Η ικανότητα διαχείρισης κρίσεων στο πεδίο άσκησης της εξωτερικής πολιτικής*, Τμήμα ΠΕΔΔ, ΕΚΠΑ.

ΕΠΙΒΛΕΨΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ & ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Επίβλεψη άνω των 50 διπλωματικών και πτυχιακών εργασιών.

ΓΛΩΣΣΕΣ

Ελληνικά [μητρική γλώσσα], Αγγλικά [άριστη γνώση], Γαλλικά [άριστη γνώση], Ιταλικά [καλή γνώση].